

Prediker 4: 17-5: 6: “Zin in de kerk?”.

Orde van dienst:

Welkom

Votum en zegengroet

Psalm 122: 1, 3

Wet

Nieuw Liedboek 976 Ons heeft de Heer...

Gebed

Kinderen: “Een vurige preek”.

Zingen: “Jezus zegt, dat hij hier van ons verwacht..”

<https://youtu.be/aHM5TcGQUiE>

Lezen: Prediker 4: 17-5: 6

Psalmen voor nu: “Psalm 84 Wat hou ik van uw huis”.

Inleiding op de tekst: Jorwert/Jorwerd.

Tekst: Prediker 4: 17

Preek

Nieuw liedboek 868 Lof zij de Heer, de almachtige koning der ere.

Gebed

Collecten

Nieuw liedboek 150a Geprezen zij God

Zegen.

Kinderen: kampvuur.

De kerk is een bron van warmte. Licht in de wereld.

Blijf in het vuur!

Inl. Zin in de kerk.

Had je dat vanmorgen?

De wekker ging en je werd een beetje versuft wakker. Je hebt diep geslapen.

Maar dan bedenk je: het is zondag vandaag. We gaan naar de kerk!

Mooi!

En je springt uit je bed.... Je hebt zin in de kerk!

Ging het zo vanmorgen?

Of overdrijf ik nu? Ben ik dan echt de enige??? ;-)

Van de week was ik nog bij twee zusters op bezoek.

Allebei al op hoge leeftijd.

De een was al een jaar niet meer in de kerk geweest. Ze was te zwak.

Maar over twee weken, op 21 januari, was het Avondmaal en dan zou ze er misschien bij kunnen zijn. Ze verlangde er zo naar, zei ze.

Dia.

En die andere zuster kon weer vaker in de kerk zijn. Ze vond het zo fijn, dat ze er weer bij was.

Ja, ik weet het, het kan ook anders.

In deze tijd hoor je over christenen, die er bewust voor kiezen om “kerkloos” te zijn.

Ze hebben het gehad met de kerk. Komen soms met een paar anderen bij elkaar om Bijbel te lezen en te bidden. En dat is voor hen genoeg.

Veel jongeren vinden in onze tijd de kerk maar lastig.

De kerk is in hun ogen vooral iets van vroeger.

Verhalen uit een oud boek over vroeger. Lieder van vroeger. Mensen van vroeger.

Geboden en regels van vroeger.

En moet je eens kijken hoe veel kerken kijken naar de plek van de vrouw. De visie op homoseksualiteit, op seks voor het huwelijk, de visie op evolutie,...ja, wat moet ik daar vandaag mee!

En wat ik toch met God moet?! Ik merk niks van hem.

En toch zijn we hier. Waarom eigenlijk?

Wat zou u zeggen?

Omdat u dat gewend bent?

Omdat God ons roept?

Omdat het er altijd leuk is?

Dia.

Iemand zei het een keer zo: “Ik heb niet altijd zoveel zin om naar de kerk te gaan. Moet me er altijd wat toe zetten. Maar als ik er ben en als ik geweest ben, heb ik altijd wat geleerd. Altijd een mooi gebed meegemaakt. Een zin in een preek meegenomen, die me hielp. Vaak een gesprekje gehad, dat me goed deed. En die ander ook. Ben ik blij dat ik toch weer geweest ben.”

Toch wel goed om eens bij stil te staan.

Want het komende nieuwe jaar zullen we weer vaak samen hier in de kerk zitten.

Waarom doen we dat?

En hoe kunnen we onze kinderen blijven motiveren om te komen?

Dat lukt alleen, als we weer weten wat de zin van de kerk is. De betekenis.

*****

De wijze Prediker heeft het leven onderzocht.

En zijn onderzoeksvraag was: : heeft het leven onder de zon wel zin?

Want daar zijn we mensen voor: mensen zoeken naar zin. De wereld staat bol van de grote en kleine filosofen. Op zoek naar wijsheid. Naar zin.

En hij geeft dan een heel rijtje “zingevers”.

Dingen, die mensen gebruiken om hun leven betekenis te geven.

Dat kan, zegt hij, plezier zijn. Het leven moet leuk zijn. Zo lang het leuk is, is het prima.

Of je vindt de zin van het leven in genieten. Van eten en drinken, humor, seks en mooie reizen...

Of in werken. Geld verdienen. Mooie spullen.

Of in mooie boeken schrijven en muziek.

De schrijver vindt dat allemaal niet slecht. Het is juist vaak heel mooi. En je mag van al die dingen genieten, zegt hij. Wees blij als je gezond bent.

Geniet van eten en drinken. Geniet van de vrouw van je jeugd. Geniet van de schepping.

En tegelijk zegt hij: maar dat kan niet de zin van het leven zijn.

Want hij heeft ook veel verdriet gezien op zijn zoektocht door het leven.

Hij zag veel onrecht. Veel eenzaamheid.

Hij heeft dieren en mensen zien sterven.

Hij zag een man, die zijn leven lang hard gewerkt heeft, een zaak opgebouwd, veel verdiend, maar hij wordt ziek en sterft. Altijd maar gewerkt, maar nooit de tijd genomen om te genieten van zijn geld.

En dan, tussen al die mooie woorden en diepe gedachten heeft hij het over de tempel van God.

Alsof de grauwe mist van zijn somberheid even optrekt en kijk: daar staat de tempel. **Dia.**

Het huis van God. Te stralen in het licht van de zon.

Die mooie tempel van Salomo. Groots en statig.

Overall zijn priesters aan het werk in hagelwitte kleren. Met offers of met reinigingswater.

Er klinkt dag en nacht muziek.

Honderden priesters maken muziek voor God.

Zingen over zijn trouw. **Dia.**

Er lopen honderden mensen rond met blijе gezichten: ze zijn bij de tempel!

Ze hebben er een lange reis voor gemaakt. Allemaal te voet. Lang voor gespaard.

Maar nu zijn ze er: wat hadden ze er zin in!

Zingend liepen ze door Kanaän: “Ik was verheugd toen men mij zei:

‘Laten we naar het huis van de HEER gaan!’”. En nu zijn ze er: het is nog mooier dan alle verhalen.

En het mooiste is: God woont daar!

Stel je voor: God woont daar!

Salomo zelf had deze tempel mogen bouwen.

Hij mocht de tempel ook inwijden.

Er worden op die dag dankoffers gebracht. De heilige voorwerpen worden in de tempel gezet. De kandelaar. Het reukofferaltaar.

De ark wordt binnengedragen. Vol eerbied.

En als de ark in het Heilige der heilige staat, vult een grote wolk de hele tempel. Het is de majesteit van de eeuwige God. **Dia.**

En dan zegt Salomo vol verwondering dit: “HEER, God van Israël, er is geen God zoals u, noch in de hemel daar boven, noch op de aarde hier beneden. U houdt u aan het verbond en blijft trouw aan uw dienaren, die u met heel hun hart toegewijd zijn. (...) Zou God werkelijk op aarde kunnen wonen? Zelfs de hoogste hemel kan u niet bevatten, laat staan dit huis, dat ik voor u heb gebouwd. HEER, mijn God, hoor het smeekgebed van uw dienaar aan en luister naar de verzuchtingen, die ik vandaag tot u richt. Wees dag en nacht opmerkzaam op wat er gebeurt in de tempel, de plaats waarvan u zelf gezegd hebt, dat daar uw naam zal wonen en verhoor het gebed, dat ik naar deze tempel richt. Luister naar de smeekbeden, die uw dienaar en uw volk Israël naar deze tempel richten, aanhoor ons gebed vanuit de hemel, uw woonplaats, aanhoor ons en schenk ons vergeving.”

Salomo is vol aanbidding. Vol verwondering: er is een plek op aarde waar je God kunt zoeken en vinden! Een open plek in de jungle van dit leven, waar zijn licht binnenvalt! Waar woorden uit de hemel klinken. Wat mooi!

Ademloos valt hij op zijn knieën voor deze God.

*****

Nu zijn er twee grote gevaren. **Dia.**

Het eerste is dat je te klein denkt van dit wonder.

Het andere is dat je te groot denkt van dit wonder.

Eerst: “Te klein”: “Betreed Gods tempel met bescheiden tred”. **Dia.**

Letterlijk: “Bewaak je voet als je Gods huis binnen gaat”.

De Prediker bedoelt: “Weet wat je doet! Besef wie je daar ontmoet!”.

Want je kunt dat huis binnengaan als een dwaas.

Bij een dwaas denken wij aan iemand bij wie een steekje los zit. Een beetje gek.

In de Bijbel heeft het woordje dwaas een andere klank. Daar is een dwaas iemand, die bij zijn volle verstand is, maar die dat verstand niet gebruikt.

Een dwaas is iemand, die God kent en de macht van God, maar die daar verder niet echt rekening mee houdt in zijn leven. Hij weet dat God bestaat, maar in zijn hart zegt hij: "Er is geen God".

Hij leeft alsof er geen God bestaat.

Hij gaat zelfs naar de tempel met zijn offer. Een paar duiven of een lammetje. Brengt braaf zijn offer.

En gaat verder zijn eigen gangetje.

Thuis bedriegt hij zijn klanten, is hij kortaf tegen zijn vrouw, liegt tegen zijn broer en flirt met de buurvrouw. Alsof God dat niet erg vindt, omdat hij zojuist een offer heeft gebracht in de tempel.

Hij denkt, dat je de almachtige God tevreden kunt houden met wat geld of een duif.

Alsof je God in je broekzak kun steken.

Alsof God allang blij moet zijn, dat jij een keertje in de kerk komt!

Dat noemt de bijbel 'dwaas'. Dom. Schijnheilig.

Want de hoogheilige God past niet in jouw broekzak!

Zelfs de hemel der hemelen kan de Schepper van de sterren niet bevatten.

Of dit: je hebt allerlei beloften aan God gedaan.

"HEER, als u mij geneest, dan zal ik voortaan alles doen wat u zegt".

"HEER, als ik deze baan krijg, dan zal ik altijd goed voor mijn man zijn".

"HEER, als ik een kindje krijg, dan zal ik het dicht bij u grootbrengen".

Maar wat kan er gebeuren?

Als God je gegeven heeft waar je om vroeg, vergeet je wat je beloofde en leef je je eigen leven.

Je vernedert God.

Je miskent zijn liefde.

Je stopt hem in je broekzak. En dat noemt de Bijbel dwaas.

En we doen nogal wat geloften aan God.

Toen je trouwde deed je een gelofte voor zijn aangezicht.

Toen je belijdenis deed.

Toen je je kindje liet dopen.

Toen je ouderling of diaken werd.

Weet wat je doet als je een belofte doet aan God. Want God is in de hemel en jij bent op aarde.

Het andere gevaar is, dat je te groot van hem denkt.

Kan dat?

Ja.

Dat je zegt: "God is zo groot, zo anders dan wij, zo'n groot mysterie, dat je hem eigenlijk nooit kunt kennen. Je kunt niet eens óver hem spreken en dus al helemaal niet tót hem spreken.

Hij is zó groot, dat je eigenlijk alleen maar over hem kunt zwijgen.

Hij is zó groot, dat hij echt niet in die kleine Schaapskooi past. En dus ook zeker niet in dat beperkte brein van jou.

Een Zen-meester zei het eens zo: "God hoor je in het geluid van één klappende hand".

Je mag spiritueel zijn. Je mag mediteren. Je mag je richten op "het goddelijke", maar denk niet dat je hem ooit kunt kennen of bereiken.

Daar is hij veel te groot voor. Te mysterieus.

Ieder woord is hier te veel. Onze ideeën over God zijn allemaal projecties. Wensdromen.

Wat overblijft is een 'agnost'. Iemand, die het niet weet.

En die God dus kwijt is.

En alleen maar kan raden naar de zin, naar de betekenis van het leven.

*****

En toch....

En toch heeft de Prediker het over het huis van God.

En toch ziet koning Salomo, dat die grote God in de tempel komt wonen.

Er is een plek waar hemel en aarde elkaar raken. Waar woorden uit de hemel klinken.

Ja, en dat is het geheim.

Wij kunnen God niet op aarde trekken. Niet in een tempel. En al helemaal niet in onze broekzak.

Het wonder is, dat Hij zelf op aarde komt. Hij komt in een tempel wonen te midden van de mensen.

Hij vertelt zélf wie hij is.

Wij kunnen niet naar de hemel opstijgen om God te vinden. Om te weten hoe hij eruit ziet.

Maar dat is nu juist het hart van het christelijk geloof: God is naar ons toegekomen!

Hij heeft gesproken. Beloften gedaan. Grote wonderen.

Hij heeft de goden van Egypte in eigen huis vernederd.

Hij heeft gesproken door de profeten. Offers gebracht.

Hij is in Jezus naar de wereld gekomen en zijn liefde voor de wereld tastbaar gemaakt.

Volgende week mogen wij die liefde weer aanraken als we brood en wijn ontvangen.

En Jezus zei: “Wanneer iemand mij liefheeft zal hij zich houden aan wat ik zeg, mijn Vader zal hem liefhebben en mijn Vader en ik zullen bij hem komen en bij hem wonen”. Dia.

God is zó groot, dat hij niet in je broekzak past.

Hij wil ook niet in je broekzak wonen. Hij wil in je hart wonen.

Omdat het bij deze God om liefde gaat.

En als Hij in je hart woont, is jouw lichaam een tempel. Tempel van de Heilige Geest.

Stel je voor: jouw lichaam is een tempel van de heilige Geest.

Veel reden om heel goed voor je lichaam te zorgen.

Om niet te roken en niet te veel te drinken.

Om zuiver om te gaan met seks en je niet te verbinden met porno.

En omdat God in jouw hart woont, woont Hij ook in de gemeente.

Niet in dit gebouw. Dit gebouw is alleen maar steen.

Maar in ons.

Stel je voor!

Ja, dat zou je niet denken als je naar de gemeente kijkt.

Al die zwakke mensen.

Met hun eigen trots. De soms veel te grote uitspraken. Hun kwetsbare bestaan. Die mensen, waar je veel liefde van ontvangt, maar waar je ook zo mee kunt worstelen.

Maar God wil daar wonen.

Met zijn genade en liefde. En daar schaamt hij zich helemaal niet voor.

Zo groot is hij.

Een reden om heel zuinig te zijn op die gemeente.

*****

Zin in de kerk?

Om heel eerlijk te zijn: ik heb niet altijd zin in de kerk.

Ik kan er soms flink mee worstelen.

Met het verdriet dat mensen mee moeten maken. Waarom laat God dat toe?

Met al die meningsverschillen. De felheid waarmee mensen hun mening soms verdedigen.

De grote woorden.

Om nog eerlijker te zijn: ik vind het ook helemaal niet makkelijk om de heilige God te ontmoeten.

De God, die mij helemaal kent. Tot in de schuilhoeken van mijn hart.

Ik blijf liever op afstand.

Ja, en toch ga ik naar de kerk. Waarom?

Omdat ik daar hemel en aarde elkaar raken.

Omdat God mij wil ontmoeten. Hij komt naar mij toe en hij spreekt mij aan. Nodigt mij uit. Opent zijn hart voor mij. Vergeeft zelfs mijn diepste zonden.

Hij vindt mij blijkbaar belangrijk.

Nee, ik begrijp er niets van.

Wat moet hij met mij?

Met m'n rare streken. Mijn eigenwijze ideeën. Mijn kleine kijk op het leven. Alsof ik het universum in mijn zak heb. Met mijn voortdurende neiging om bij hem weg te lopen, terwijl ik zo goed weet, dat ik niet zonder hem kan.

Een huilend kind op de schoot van het leven.

Wat moet hij met mij?

Daarom ga ik naar de kerk: omdat zijn hart naar mij uitgaat.

En naar al die andere eigenwijze mensen, die hij aan mij gegeven heeft.

Er is een almachtige Schepper, die om mij geeft. Die zelfs zijn eigen zoon voor mij over had en door mensen aan een kruis liet slaan.

Er is een God, die mij liefheeft en mij eeuwig leven wil geven. Een God die de macht heeft en de liefde om onze wereld te verlossen uit de greep van het kwaad en van de dood.

Zonder hem is het leven lucht en leegte.

Hoeveel plezier je ook hebt, het loopt een keer af. En dan?

Zin in de kerk?

Dia.

Ja. De kerk heeft zin.

Ook als ik om mij heen kijk.

Als ik zie hoeveel liefde en zorg er is in de kerk.

Ouderen krijgen bezoek. Zieken ontvangen troost. Weduwen steun.

Vluchtelingen vinden er een open hart en een huis. Jongeren krijgen antwoorden. Broers en zussen zoeken elkaar.

Er gebeurt zoveel moois in de kerk.

En daar wil ik bij horen.

Ik wil op Jezus lijken en ik leer hem vooral kennen in de kerk, waar zijn woorden klinken.

Want in de kerk leer ik zijn offer kennen. Vier ik avondmaal.

En ik leer de kracht van het offer.

Want dat is het hart van alles.

Het hart van de liefde: offers brengen voor elkaar.

Dát is het moeilijke én het mooie tegelijk.

Als je geen offers wilt brengen, als je voor al jezelf zoekt en het grote genieten, is de kerk een plek waar je niet wilt zijn. Je hebt helemaal geen zin in offers brengen.

Maar als je het offer van Gods liefde hebt begrepen, wordt de kerk een plek waar je wilt zijn. Hoe moeilijk het soms ook kan zijn. Ik heb geleerd, dat ik juist naar de kerk moet gaan als ik géén zin heb. Amen.